

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ἐπὶ τῆς Διεθνoῦς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας τῷ 1957

Τοῦ κ. Β. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐπιτεύγματα καὶ ἀδυναμίας τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1957 αἱ ἐξελίξεις εἰς τὰ κύρια μεγέθη τῆς οἰκονομίας ὑπῆρξαν ἰδιαιτέρως εὐνοϊκαί, ἐπηρεάσασαι εὐμενῶς τὰς πιστωτικὰς συνθήκας καὶ ἐνισχυθεῖσαι κατ' ἀποφασιστικὸν τρόπον ἀπὸ τὴν σημαντικὴν περαιτέρω βελτίωσιν τῆς πιστωτικῆς ἀγορᾶς, ἡ ἀνάρρωσις τῆς ὁποίας ἐκ τῶν περιπετειῶν τοῦ παρελθόντος, τείνει πλέον νὰ ἀποβῆ γεγονός, ἐφ' ὅσον, βεβαίως, ἀκολουθηθῆ ἀντικειμενικὴ καὶ συνεπὴς πιστωτικὴ πολιτικὴ. Ἡ ἠϋξημένη παραγωγή εἰς τοὺς τομεῖς τῆς γεωργίας καὶ τῆς μεταποιήσεως συνεβάδισε μὲ νομισματικὴν σταθερότητα, αἱ δὲ ἀποταμιεύσεις, καταθέσεις καὶ χρηματοδοτήσεις ἐσημείωσαν ἄνοδον ἀνταποκριθεῖσαν πρὸς τὰς πλέον αἰσιοδόξους προβλέψεις.

Ἡ κατὰ πλέον τοῦ 9% πραγματοποιηθεῖσα αὔξησις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος εἰς σταθερὰς τιμὰς, ἀποτελεῖ καὶ καθ' ἑαυτὴν ἐξαιρετικῶς ἱκανοποιητικὴν ἐξέλιξιν, ἐνέχει δὲ μεγαλύτεραν σημασίαν καθ' ὅσον ὀφείλεται, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ προηγουμένα ἔτη, ὄχι τόσον εἰς δευτερεύοντας κλάδους, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὴν πρωτογενῆ παραγωγήν, γεωργίαν καὶ μεταλλεῖα, τῶν ὁποίων ἡ αὔξησις ἀνῆλθεν εἰς 15% καὶ εἰς τὴν μεταποίησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐσημειώθη αὔξησις κατὰ 8%.

Βεβαίως, εἰς τὴν τόσον σημαντικὴν αὔξησιν τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συνέτελεσαν καὶ αἱ εὐνοϊκαὶ καιρικαὶ συνθήκαι, ὡς καὶ ἡ σύμπτωσης καλῆς ἐλαιοπαραγωγῆς. Ἡ ἄνοδικὴ ὁμως πορεία τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς, ἀνεξαρτήτως τῶν ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος διακυμάνσεων, εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς βελτιώσεως τῶν ἐν γένει συνθηκῶν εἰς τὴν γεωργίαν καὶ δύνανται νὰ θεωρηθῆ μονιμωτέρου χαρακτῆρος.

Ἡ βιομηχανικὴ καὶ βιοτεχνικὴ παραγωγή, ἥτις ἐδέχθη ἀπὸ πλευρᾶς ζητήσεως τὸν εὐνοϊκὸν ἀντίκτυπον τῶν ἠϋξημένων ἀγροτικῶν εἰσοδημάτων, ἐπραγματοποίησε σοβαρὰν αὔξησιν, εἰς τὴν ὁποίαν προφανῶς συνέβαλε καὶ ἡ λιαν οὐσιώδης κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐνίσχυσις τῆς πιστοδοτήσεώς της, ὅσον καὶ ἡ εἰς τινὰς περιπτώσεις σημειωθεῖσα τεχνολογικὴ βελτίωσις τῶν ἐπιχειρήσεων.

Τὸ ἠϋξημένον ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἐξελίξων ἐθνικὸν εἰσόδημα τοῦ 1957 ἐδημιούργησε περιθώρια μεγαλύτερας ἀποταμιεύσεως, τὴν ὁποίαν ἡ ἐπικρατήσασα νομισματικὴ σταθερότης καὶ ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἐμπιστοσύνης εἰς τὸ τραπεζικὸν σύστημα καθύψυναν εἰς μεγαλύτερον μέτρον πρὸς τὰς παρὰ τραπεζεῖς καταθέσεις.

Αἱ ἐξελίξεις αὗται μᾶς ἐπιτρέπουν τὴν κατ' ἀρχὴν διατύπωσιν αἰσιοδόξων προβλέψεων καὶ διὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἐφ' ὅσον συνετὴ οἰκονομικὴ πολιτικὴ θὰ διησαφάλιζε τὰς ἐπιτεῦξεις τῶν τελευταίων ἐτῶν καὶ θὰ ἐπέδιωκε τὴν περαιτέρω βελτίωσιν ἰδίως εἰς τὰς συνθήκας τῆς πιστωτικῆς ἀγορᾶς, ἡ ὑγιὴς ὀργάνωσις καὶ ἀνάπτυξις τῆς ὁποίας καὶ ὁ πληρέστερος προσανατολισμὸς εἰς τὰς ἐπιτακτικωτέρας τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκονομίας ἀποτελοῦν, ἰδιαιτέρως σήμερον, ἀποφασιστικὸν παράγοντα διὰ τὴν διατήρησιν τῆς σταθερότητος καὶ τὴν προοδευτικὴν ἀξιοποίησιν τῶν παραγωγικῶν δυνατοτήτων τῆς χώρας.

Αἱ διαπιστούμεναι, ἐν τούτοις, ὡς ἄνω ἐπιτεῦξεις καὶ ἡ ὑφισταμένη προοπτικὴ εὐνοϊκῶν περαιτέρω ἐξελίξεων δὲν σημαίνουν ὅτι αἱ βασικαὶ ἀδυναμίας τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἐξέλιπον ἢ ἀκόμη ἐκ τῆς ἠγμένης ἐν τῶν ἀντιμετώπισιν των ἐσημειώθη πρόοδος ἱκανὴ νὰ ὀδηγήσῃ εἰς ὀργανικὴν καὶ μακροχρόνιον θεραπείαν των. Τὰς ἀδυναμίας δὲ ταύτας καὶ τοὺς κινδύνους οἵτινες δύνανται νὰ προέλθουν ἐξ αὐτῶν ἤλθον τελευταίως νὰ καταστήσουν ἐν-

αργαστέρους και να έφελκύσουν εις αυτούς έντονώτερον τήν προσοχήν μας έξελίξεις και επίδιώξεις εις τήν διεθνήν οικονομίαν. *Ακριβής έκτίμησις τής σημασίας και τών συνεπειών τών έξελίξεων αυτών είναι σκόπιμος πριν ή προβώμεν εις τήν έξέτασιν τών δεδομένων και τών προβλημάτων τής πιστωτικής και τραπεζικής μας οικονομίας

Διεθνείς οικονομικά έξελίξεις και έλληνική οικονομία

*Εκ τών έξελίξεων αυτών δύο είναι βεβρωούσης σημασίας. Τήν μίαν, δυναμένην να χαρακτηρησθή βραχυρόνιον, άποτελει ή κατά τό παρελθόν έτος έκδηλωθεΐσα και κατά τούς πρώτους μήνας του τρέχοντος έτους λαβούσα διαστάσεις, όχι βεβαίως εισέτι άνησυχητικές, χαλάρωσις εις τήν άμερικανικήν οικονομίαν, με παράλληλον στασιμότητα και με φαινόμενα, εις τινας περιπτώσεις, κάμψεως εις τήν εύρωπαϊκήν οικονομίαν. *Η χαλάρωσις αυτή έσημειώθη μετά συνεχή σχεδόν κατά τά μεταπολεμικά έτη οικονομικήν πρόοδον και έπίτευξιν ίσορροπίας εις όλον έν ύψηλότερα έπίπεδα δραστηριότητος. Τήν άλλην, μακροχρονίου ύψους και με εύρυτάτας συνεπείας, άποτελούν ό σχηματισμός τής Εύρωπαϊκής Οικονομικής Ζώνης *Ελευθέρων Συναλλαγών, με συμμετοχήν τών δέκα έπτά χωρών μελών του *Οργανισμού Εύρωπαϊκής Οικονομικής Συνεργασίας.

Αί πιστωτικά συνθήκαι κατά τό 1957

Τόν βασικώτερον προσδιοριστικόν παράγοντα εις τας εύνοϊκάς έξελίξεις του παρελθόντος έτους άπετέλεσαν, τόσον άπό νομισματικής άπόψεως και έξυγιάνσεως τών πιστωτικών συνθηκών όσον και άπό άπόψεως ένισχύσεως τής παραγωγής ή ηύξημένη άποταμίευσις και ή ένισχυμένη ροπή προς καταθέσεις. Τό ποσοστόν τής καταναλώσεως επί του συνόλου τών έθνικών πόρων παρουσίασε κατά τό 1957 νέαν μείωσιν, ή όποία ύπήρξεν ούσιωδεστέρα διά τήν ιδιωτικήν κατανάλωσιν, ήτις ύπολογίζεται ότι κατήλθεν εις τό 70,2 % επί τών έθνικών πόρων έναντι 72,1 % τό 1956 και 73,4 % τό 1955. Αί παρά τραπέζιας καταθέσεις, παρά τήν μείωσιν τών έπιτοκίων έντός του 1957, παρουσίασαν αύξησιν, ήτις υπερεκόντισε πάσαν πρόβλεψιν και ή όποία άποδεικνύει τόν βαθμόν άποκαταστάσεως τής έμπιστοσύνης προς τας τραπεζας, θέλει δέ, συνεχιζομένη, έφ' όσον άκολουθηθή ή προσοδιάζουσα πολιτική, άποτελέσει τό θεμελίον τής νομισματικής σταθερότητος και θέλει δημιουργήσει τήν κυριώτεραν προϋπόθεσιν τής οικονομικής άναπτύξεως.

Αί παρά τραπέζιας (πλήν Τραπεζής τής *Ελλάδος) ιδιωτικά καταθέσεις παρουσίασαν αύξησιν τό 1957 κατά 3.357, 2 έκατ. δραχμών έναντι αύξήσεώς των κατά δραχμάς 1.216,7 έκατ. τό 1956 και κατά δραχμάς 852,5 έκατ. τό 1955. *Η αύξησις των δέ αυτή είναι σημαντικώς άνωτέρω τής έτησίως προπολεμικής, ύπολογιζομένης εις σημερινάς δραχμάς.

*Ό,τι πάντως πρέπει να σημειωθή είναι ότι και σήμερα τό συνολικόν μέγεθος τών παρά τραπέζιας καταθέσεων παραμένει ούσιωδώς κατώτερον του προπολεμικού των μεγέθους και ύστερεΐ σημαντικώς τών τραπεζικών χορηγήσεων. Τήν διαφοράν μεταξύ χορηγήσεων και καταθέσεων καλύπτουν αί εκ του έκδοτικού προνομίου χορηγήσεις, αίτινες, σήμερα πλέον, περιορίζονται ούσιαστικώς εις τας άπ' εύθείας χορηγήσεις τής *Αγροτικής και τής Κτηματικής Τραπεζής. Αί εκ του έκδοτικού προνομίου χορηγήσεις τών έμπορικών τραπεζών έχων περιορισθή εις άσήμαντον ποσόν, δέον δέ να ληφθή ύπ' όψιν ότι αί παρά τή Τραπεζή *Ελλάδος καταθέσεις αυτών είναι πολλαπλάσιαι τών τοιούτων χορηγήσεων. *Η άντικατάστασις χορηγήσεων τών έμπορικών τραπεζών εκ του έκδοτικού προνομίου διά χορηγήσεων εκ καταθέσεων είχαν άντιπληθωρικήν επίδρασιν, άντισταθμίσααν τήν αύξητικήν επί τής νομισματικής κυκλοφορίας επίδρασιν άλλων παραγόντων.

Τά πιθανά αίτια τής αύξήσεως τών] καταθέσεων

Τήν τόσον σημαντικήν αύξησιν τών καταθέσεων δέν είναι έπαρκής διά να εξηγήση μόνον ή αύξησις τών εισοδημάτων έναντι τών προηγουμένων έτών και τής προπολεμικής περιόδου. Μίαν άλλην συμπληρωματικήν εξήγησιν διά τό κατά πολύ ύψηλότερον μέγεθος τών έτησίως καταθέσεων έναντι τών τελευταίων προπολεμικών έτών θά άπετέλει τό φαινό-

μενον τῆς σὺν τῇ βελτιώσει τῆς ἐμπιστοσύνης προσελκύσεως εἰς τὰς τραπεζὰς νέων καταθετῶν μεταθετότων εἰς αὐτὰς παλαιότερας ἀποταμιεύσεις ταν. Τῆς ὑπάρξεως τοῦ φαινομένου αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου, πάντως, ἡ ἔκτασις δὲν πρέπει νὰ ὑπερβάλληται καὶ τὸ ὅποιον, βεβαίως, μόνον δι' ἐν μεταβατικὸν διάστημα θὰ ἐπηρεάξῃ αὐξητικῶς τὰς καταθέσεις, ἔνδειξιν ἀποτελεῖ ἡ σημαντικὴ αὐξήσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καταθετῶν παρὰ τῇ ΕΤΕΑ, ἀελεθόντος διὰ τὰς καταθέσεις Ὀψεως καὶ Ταμειυτηρίου εἰς 133.113 τὴν 31.12.1957 ἔναντι 98.303 τὴν 31.12.1956.

Ἐξ ἄλλου, εἰς τὴν αὐξημένην εἰσορὴν ἀποταμιεύσεων εἰς τὰς τραπεζὰς φαίνεται νὰ ὀδηγῇ ὁ οὐσιώδης περιορισμὸς τῶν ἐξωτραπεζικῶν δανεισκῶν συναλλαγῶν, τόσον τῆς μορφῆς τὴν ὁποίαν αὐταὶ εἶχον λάβει κατὰ τὰ προπολεμικὰ ἔτη, ὅσον καὶ τῆς μορφῆς τὴν ὁποίαν εἶχον προπολεμικῶς. Ἡ διὰ τῶν τραπεζικῶν ἀγωγῶν διέλευσις τοῦ δανειακοῦ χορήματος εἶχε πλέον περιορίσει εἰς τὸ ἐλάχιστον τὸν ἐξωτραπεζικὸν δανεισμὸν καὶ εἶναι προφανές ποῖαν σημασίαν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχη τοῦτο, τόσον ἀπὸ ἀπόψεως λελογισμένης χρηματοδοτήσεως τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκονομίας ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιβαρύνσεως τῶν δανειοδοτουμένων ἐπιχειρήσεων.

Ἡ ἀπίθανος ἐκδοχὴ τοῦ ἀλληλοπροσδιορισμοῦ καταθέσεων καὶ πιστώσεων

Ἡ ἐρμηνεία τῆς μεγάλης αὐξήσεως τῶν καταθέσεων ἀνεζητήθη καὶ εἰς τὸ ἐνδεχόμενον ἀλληλοπροσδιορισμῷ καταθέσεων—πιστώσεων, ἦτοι εἰς τὴν κατόπιν τῆς αὐξήσεως τῶν καταθέσεων καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς αὐξήσιν τῶν πιστώσεων περαιτέρω ὑπὸ τῶν πιστοληπτῶν αὐξήσιν τῶν καταθέσεων κ.ο.κ. Ἀλλὰ τὸ παρ' ἡμῖν σύστημα πιστοδοτήσεων καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων χρησιμοποίησις τῶν πιστώσεων δὲν καθιστοῦν πιθανὴν τὴν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς σημαντικὴν αὐξήσιν τῶν καταθέσεων, ὡς ἐκ τούτου δὲ δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος αὐτῆς σημαντικῆν αὐξήσιν τῶν καταθέσεων, ὡς ἐκ τούτου δὲ δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος σήμερον περὶ «πιστωτικῷ πληθωρισμῷ». Φαινόμενον τοιούτου πληθωρισμοῦ θὰ ἐδικαιολογεῖτο θὰ θεωρηθῆ ὡς δυνατόν νὰ ἐκδηλωθῆ, ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας, μόνον ὑπὸ τὴν εἰδικὴν ἔννοίαν τῆς λόγῃ τῶν ὑφισταμένων ρυθμίσεων ὠθήσεως τῶν τραπεζῶν εἰς ὠριμμένας χορηγήσεις πέραν τῶν πραγματικῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκονομίας καὶ ἄνευ τῶν προϋποθέσεων τὰς ὁποίας θέτει ὀρθὴ τραπεζικὴ τακτικὴ. Τοιαῦται ὅμως χορηγήσεις δὲν φαίνεται νὰ ἔχουν ἤδη λάβει χώραν εἰς εὐρύτερον ἔκτασιν.

Τὴν σημαντικὴν βελτίωσιν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, καὶ δὴ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, τῆς ροστῆ πρὸς κατάθεσιν καὶ τοῦ ὄγκου τῶν καταθέσεων δεικνύει ἡ οὐσιώδης αὐξήσις τοῦ ποσοστοῦ τῶν παρὰ τραπεζαῖς [πλὴν τῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος) καταθέσεων ἐπὶ τοῦ ἀκαθάρτου ἐθνικοῦ προϊόντος.

Τὴν βελτίωσιν ταύτην, ὡς καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τραπεζικοῦ συστήματος δεικνύει ἐπίσης ἡ σημαντικὴ αὐξήσις τοῦ ποσοστοῦ τῶν καταθέσεων ἐπὶ τῆς κυκλοφορίας τραπεζογραμματίων καὶ τοῦ ποσοστοῦ τῶν καταθέσεων ἐπὶ τῆς συνολικῆς προσφορᾶς χρήματος. Εἰς χώρας, ὅπου ἡ τραπεζικὴ ἀγορὰ συμπίπτει μὲ τὴν ἀγορὰν χρήματος καὶ κεφαλαίων, αἱ ὡς ἄνω ἐξελίξεις εἶναι ἰδιαίτερας σημασίας.

Ἡ κατεύθυνσις τῶν καταθέσεων

Ὁ ὄγκος τῶν νέων καταθέσεων συνεκεντρώθη καὶ πάλιν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν, αἱ παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἰδιωτικαὶ καταθέσεις (μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν ἀνακαταθέσεων τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς καὶ τῶν Ταχυδρομικῶν Ταμειυτηρίων) παρουσίασαν αὐξήσιν τὸ 1957 κατὰ δραχμὰς 1.640,8 ἑκατ., ἔναντι αὐξήσεως τῶν τὸ 1956 κατὰ δραχμὰς 608,7 ἑκατ. καὶ τὸ 1955 κατὰ 308,7 ἑκατ. δραχμῶν. Οὕτως, αἱ ἀποταμιεύσεις ἐπανερχοῦνται εἰς τὴν παλαιὰν καὶ εὐρεῖαν τῶν κοίτην, διὰ νὰ δώσουν εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν τὴν γνώριμον ἱστορικὴν μορφήν ἐνὸς μεγάλου ἐθνικοῦ, ἀνεξαρτήτου καὶ αὐτοδυνάμου τραπεζικοῦ οργανισμοῦ. Ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἰδιωτικῶν καταθέσεων παρὰ τραπεζαῖς (πλὴν Τραπεζῆς Ἑλλάδος), αἱ παρὰ τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν ἰδιωτικαὶ καταθέσεις ἀπετέλουν εἰς τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος ἔτους τὸ 47,8%, ἔναντι 47,1% εἰς τὸ τέλος τοῦ 1956 καὶ 45,9% εἰς τὸ τέλος τοῦ 1955.

Αἱ ἐξ ἀνακατανομῆς καταθέσεις Δημοσίων Ὁργανισμῶν βάσει τοῦ Α.Ν. 1611)50

παρ' έμπορικαίς τραπεζαίς έσημείωσαν αύξησιν κατά 47,1 έκατ. κατά τὸ 1957. Σημαντικῶς μεγαλύτερα ὅμως ἦτο ἡ αύξησις τῶν καταθέσεων αὐτῶν παρὰ ταῖς ἄλλαις, μὴ έμπορικαίς τραπεζαίς.

Κατὰ τὸ παρελθὸν έτος έσημειώθη αύξησις εἰς ὅλας τὰς κατηγορίας ιδιωτικῶν καταθέσεων. ὄψεως (24,1%), ταμειυτηρίου (133,4% καὶ προθεσμίας (174,8%). Ἄλλα λόγῳ τῆς μεγαλύτερας αύξήσεως τῶν καταθέσεων ταμειυτηρίου, τῶν ὁποίων τὸ ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ιδιωτικῶν καταθέσεων ἀνῆλθεν ἀπὸ 40,7% εἰς τὸ τέλος τοῦ 1956 εἰς 53,4% εἰς τὸ τέλος τοῦ 1957, τὸ ποσοστὸν τῶν καταθέσεων ὄψεως κατῆλθεν ἀπὸ 43,9% εἰς 30,7% ἀντιστοίχως. Οὐσιώδης ὑπῆρξε καὶ ἡ αύξησις τοῦ ποσοστοῦ τῶν ἐπὶ προθεσμίᾳ καταθέσεων ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ιδιωτικῶν καταθέσεων. Τοῦτο δεικνύει ὁπωσδήποτε μίαν βελτίωσιν τῆς συνθέσεως τῶν καταθέσεων, εἰς τὴν ὁποίαν συνετέλεσε καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου διαφορισμὸς τῶν ἐπιτοκίων ὑπὲρ τῶν καταθέσεων προθεσμίας, ὡς ἀποδεικνύει ἡ ἔκτοτε πολὺ ταχυτέρα αύξησις τῶν καταθέσεων αὐτῶν. Ἄλλα καὶ αἱ καταθέσεις ταμειυτηρίου παρ' ὅλον ὅτι εἶναι ἀμέσως ἀναληπταί, ἐν τούτοις, ὡς ἐκ τῆς προελεύσεως τῶν καὶ τῆς ἀποταμειυτικῆς τῶν φύσεως (καὶ συνεπῶς τῆς βραδυτέρας τῶν κινήσεως), προσδίδουν, μὲ τὴν μεγαλύτεραν ἀναλογίαν μὲ τὴν ὁποίαν ἀπὸ έτους εἰς έτος ὑπεισέρχονται εἰς τὸ σύνολον τῶν καταθέσεων, σταθερώτερον εἰς αὐτὰς χαρακτήρα. Πρὸς ἐνίσχυσιν τούτου, νομίζομεν ὅτι αἱ τράπεζαι ὀρθῶς ἐπιβαρύνονται μὲ τὰ παρεχόμενα εἰς τὰς καταθέσεις τῆς κατηγορίας ταύτης ὑψηλά ἐπιτόκια. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον κατὰ τὸ παρελθὸν έτος, πέραν τῆς ποσοτικῆς, έσημειώθη καὶ ὀρισμένη ποιοτικῆ βελτίωσις τῶν καταθέσεων. Ἡ ἐκ τῆς διαμορφώσεως ὅμως ταύτης τῶν ἐν γένει καταθέσεων συνεχῆς καὶ σημαντικῆς ὑψωσις τοῦ κόστους, ἀπερρόφησε μέγα μέρος τῆς ὠφελείας ἣτις θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς μειώσεως τῶν ἐπιτοκίων καταθέσεων.

Ἡ ἀνάγκη περαιτέρω βελτιώσεως τῆς συνθέσεως καὶ ἡ πρόσφορος πρὸς τοῦτο πολιτικῆ

Παρὰ ταῦτα, καὶ παρὰ τὴν σημαντικὴν ἐπιβάρυνσιν τοῦ κόστους τῶν καταθέσεων διὰ τὰς τραπεζαίς, ἡ ἀναλογία τῶν διαφόρων κατηγοριῶν καταθέσεων ἀπέχει πολὺ, τοῦλάχιστον διὰ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, ἡ ὁποία κατὰ προτίμησιν ἀσκεῖ τὴν βιομηχανικὴν πίστιν, τοῦ νὰ εἶναι ἡ εὐκταία, καὶ ἐὰν δὲν βελτιωθῇ θὰ ἀποτελέσῃ σοβαρὸν ἐμπόδιον διὰ τὴν διοικήσεις τῶν συγκεντρωμένων καταθέσεων εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐπιδιώξεων τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας. Πρὸς βελτίωσιν τῆς συνθέσεως τῶν καταθέσεων παρὰ ταῖς τραπεζικαῖς ὀργανισμοῖς, οἷτινες θὰ ἀνελάμβανον τὴν χρηματοδότησιν τῶν βιομηχανικῶν ἰδία ἐπενδύσεων, εἶναι ἀναγκαῖα, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἐφαρμογὴ ἐπιτοκίων, ἡ ὁποία, χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸ κόστος τοῦ τραπεζικοῦ χρήματος ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου, θὰ ἐπιδιώξῃ τὸν προσανατολισμὸν τῶν καταθέσεων πρὸς τὴν ἀναλογίαν τὴν ἀνταποκρινομένην πρὸς τὴν ἐνδεικνυομένην σχέσιν βραχυπροθέσμων καὶ μακροπροθέσμων χορηγήσεων ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ὑποβοήθησις τῆς προσπάθειας ταύτης πρὸς ἐπίτευξιν τῆς προσηκούσης ἀναλογίας μεταξὺ τῶν κατηγοριῶν καταθέσεων διὰ τῆς συμμίξεως μὲ τὰς ιδιωτικὰς καταθέσεις ἄλλων, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν μακροπροθέσμων, κεφαλαίων. Τοιαῦτα κεφάλαια εἶναι τὰ προερχόμενα κυρίως ἐκ διαθεσίμων Νομικῶν Προσῶπων Δημοσίου Δικαίου καὶ ἐκείνων τοῦ Ο.Χ.Ο.Α., ὁ ὁποῖος οὔτε ὡς ὀργανισμὸς ἔχων σαφῆ ἀποστολὴν ἢ εἰδικευσιν, ὡς ἐκ τῆς ποικιλῆς φύσεως καὶ τῆς μορφῆς τῶν ἐργασιῶν του, δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ, οὔτε καμμίαν ἀπὸ τὰς προϋποθέσεις παρουσιάζει διὰ μεγάλας χρηματοδοτήσεις καὶ προγραμματισμένην προώθησιν τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως.

Ἡ πρόσμιξις αὕτη ιδιωτικῶν καταθέσεων καὶ κεφαλαίων μακροχρονιωτέρου χαρακτήρος ἐπιβάλλεται ἐπὶ πλέον ἐκ τῶν ἐξῆς, ἰδιαιτέρας σημασίας, λόγων: Πρῶτον, καθ' ὅσον ἡ αύξησις τῶν ιδιωτικῶν καταθέσεων καθιστᾷ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν δυσχερῆ καὶ ἀπαιτητικῆν ὑπὸ ὀρισμέναις προϋποθέσεις ὡς πρὸς τὴν ἀσφάλειάν των. Εὐρύτερα τοποθετήσεις ἐκ καταθέσεων ὄχι μακροπροθέσμου φύσεως δυνατόν νὰ δημιουργήσουν /δυσχερείας εἰς περιπτώσεις διακυμάνσεων τῶν καταθέσεων αὐτῶν, ἐξ οἰουδήποτε λόγου (ὡς φερ' εἶπεν ἐξ ἀστόχου χειρισμοῦ τῶν ἐπιτοκίων κ.ο.κ.) καὶ κινδύνους διὰ τὴν ρευστότητα τῶν τραπεζῶν. Δεύτερον, διότι τὰ ὀργανικὰ δεδομένα τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας δὲν ἐπιτρέπουν τὴν

